

РЕШЕНИЕ

№ 1008

гр. София, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 31 състав,
в публично заседание на 15.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **10177** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на "Многопрофилна болница за активно лечение "Сърце и мозък"ЕАД, ЕИК[ЕИК], подадена чрез юриск.Д., срещу т.3, т.4 и т.5 от Заповед за налагане на санкции №РД-25-1313/21.09.2023г. на директора на Регионална здравноосигурителна каса-Б., в частта ѝ, с която на основание чл.414, ал.3 от Националния рамков договор за медицинските дейности за 2020-2022г. (Н.-2020/2022), на Многопрофилната болница за активно лечение „Сърце и Мозък”ЕАД (МБАЛ „Сърце и Мозък”) са наложени 3 (три) санкции – „финансова неустойка“, всяка в размер 200 (двеста) лева, за нарушения на чл.55, ал.2, т.3 и т.7 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО), чл.380 във вр. с чл.384, ал.1, т.8 от Н. за МД 2020/2022. В жалбата се излагат съображения, че РЗОК-Б. няма компетентност да извършва проверки и да налага санкции, тъй като с това правомощие разполага Изпълнителна агенция „Медицински надзор“. Сочи се, че липсват надлежно описани от фактическа и правна страна нарушения, което засяга правото на защита на жалбоподателя; като бланкетно и непълно са посочени и санкционните норми, неясно е и как административният орган е определил и размера на санкциите. Оспорва се и извода за липса на декларации за допълнително поискани услуги, доколкото са представени декларации за запознаване с ценоразписа на лечебното заведение, като саморъчно е поставена отметка за желанието на пациента да се възползва от допълнително поисканата услуга и е положен подпис под това желание. Иска се

заповедта, в оспорената част, да бъде отменена. Претендират се и направените по делото съдебни разноси.

В съд.з. жалбоподателят "Многопрофилна болница за активно лечение "Сърце и мозък" ЕАД, р.пр., не изпраща представител. В представена по делото писмена защита от юриск.Д. се поддържа жалбата.

Ответникът – директорът на РЗОК-Б., в представено по делото писмено становище от юрисконсулт В., оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят МБАЛ „Сърце и Мозък“ е лечебно заведение по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ). В това си качество дружеството е сключило с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) Договор №022103/18.02.2020г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури.

Със Заповед №РД-25-844/16.06.2023г. директорът на РЗОК-Б. е наредил, на основание чл.72, ал.2 ЗЗО и Глави двадесета и двадесет и първа от Н.-2020/2022, да бъде извършена тематична проверка на МБАЛ „Сърце и Мозък“ за спазване на изискванията на Н. и ЗЗО, в срок до 31.07.2023г.

За резултатите от проверката е съставен Протокол №875/28.07.2023г., който е бил връчен на дружеството на 03.08.2023г.

Срещу констатациите, отразени в Протокола от 28.07.2023г., жалбоподателят не е представил писмени възражения.

Административното производство е приключило с постановяване на оспорваната Заповед за налагане на санкции №РД-25-1313/21.09.2023г. на директора на Регионална здравноосигурителна каса-Б.. Според мотивите на административния акт, по т.3-5 от него, в три случая - по ИЗ №7844/2023, ИЗ №9264/2023г. и ИЗ №9305/2023г., според декларация за допълнително поискани услуги и справка за издадени приходни ордери за пациент, изготвени от лечебното заведение, пациентите са заплати суми в размер съответно 75лв. /3 дена по 25лв./, 125лв. /5 дена по 25лв./ и 150лв. /6 дена по 25лв./ за допълнително поискани услуги „Подобрен битови условия“. Посочено е, че съгласно чл.24а, ал.1, т.1 и ал.2 от Наредба за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ, услугата „Подобрен битови условия“ не се предлага като самостоятелна услуга за всички стаи, а единствено за самостоятелни стаи в цената на които се включват всички подобрени битови условия. Предлага се при наличие на свободни стаи, предоставящи по-добри битови условия от останалите. В ценоразписа на лечебното заведение допълнителната услуга „Самостоятелна стая“ се предлага в размер на 150лв. на ден. От приложените към ИЗ декларации е видно, че изборът на допълнително поисканата услуга „Самостоятелна стая“ не е направен от пациентите. При подробни фактически констатации в горния смисъл, аналогични на тези в констативния протокол, с т.3, т.4 и т.5 от оспорената заповед, на основание чл.414, ал.3 от Националния рамков договор за медицинските дейности за 2020-2022г. (Н.-2020/2022), на Многопрофилната болница за активно лечение „Сърце и Мозък“ ЕАД са наложени три санкции „финансова неустойка“, всяка в размер 200лв., за нарушения на чл.55, ал.2, т.3 и т.7 от Закона за здравето осигуряване (ЗЗО), чл.380 във вр. с чл.384, ал.1, т.8 от Н. за МД 2020/2022.

Във всички процесни ИЗ са приложени декларации от пациентите, че са запознати с ценоразписа на услугите на болницата, включително допълнителните услуги, изброени в табличен вид. В таблицата на първо място е посочена услуга „подобри битови условия“ с цена 25 лева, следва услугата „възможности за придружители“ с цени от 50, 80 или 100 лева, съответно за придружаване на дете, непълнолетно лице и възрастно лице. Посочени са и допълнителни услуги: самостоятелна стая на ден – 150 лева; индивидуален сестрински пост за 12 часа – 100 лева; индивидуално санитарно обслужване за 12 часа – 50 лева; леглоден по желание в отделение - 120 лева; леглоден в интензивно отделение в КАИЛ – 500 лева. В декларацията е посочено, че пациентът се подписва срещу желаната услуга.

При така установената фактическа обстановка, като съобрази доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт в изпълнение на правомощията си по чл.168 от АПК, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Доколкото по делото липсват доказателства за съобщаването на оспорената заповед на жалбоподателя, съдът приема, че жалбата е подадена в предвидения в чл.149, ал.1 от АПК срок, от надлежна страна, при наличие на правен интерес от обжалването и срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност. По съществото ѝ, съдът съобрази следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен административен орган в кръга на предоставените му правомощия, съгласно чл.414, ал.3 от Н.-2020/2022 във връзка с чл.20, ал.2, т.4 от ЗЗО и възложените му правомощия по заместване със заповед РД-09-44/22.07.2021г. - от зам.директор на РЗОК-Б. в отсъствието на директора, видно от представения амбулаторен лист.

Възражението на жалбоподателя за липса на компетентност на директора на РЗОК-Б. е неоснователно. Органите на ИА „Медицински надзор“ разполагат с компетентност да налагат административни наказания като административнонаказващ орган по реда на Закона за административните нарушения и наказания във връзка с нарушения на правата на пациентите - чл.233а във връзка с чл.221 във връзка с чл.81, ал.3 от Закона за здравето. Административнонаказателната отговорност по ЗАНН е различна от отговорността за неспазване на договора с НЗОК, която се реализира по реда на Н.. Не е спорно по делото, че лечебното заведение – обект на проверката, е на територията на РЗОК – Б., при което нейният директор е органът, компетентен да сключва, изменя и прекратява договорите с изпълнителите на медицинска помощ, да осъществява контрол по изпълнението им и да налага предвидените в закона и Н. санкции.

Спазени са изискванията за форма и съдържание на акта. Мотиви се съдържат както в самия акт, така и в приложените писмени доказателства към административната преписка – протокола за извършена проверка, към който заповедта препраща. Актът е мотивиран в достатъчна степен, за да може да се установи волята на органа и жалбоподателят да разбере фактическите и правните основания за издаването му.

Не се установява допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила При издаване на процесната заповед са спазени административнопроизводствените правила, разписани в чл.74 от ЗЗО. Назначена е специална комисия, която да извърши проверка на лечебното заведение.

Заповедта за назначаване на комисията и за възлагане на проверката - Заповед №РД-25-844/16.06.2023г. на директора на РЗОК-Б. е връчена на управителя на лечебното заведение в деня на започване на проверката. Същата съдържа необходимите реквизити, в съответствие с разпоредбата на чл. 72, ал. 2 от ЗЗО. След извършване на проверката е съставен протокол №875/28.07.2023г., в който са отразени констатациите от проверката. Протоколът също е връчен на представител на дружеството. Въз основа на протокола е издадена процесната заповед. В производството пред съда не са ангажирани доказателства, оборващи констатациите, изложени в протокола от проверката и послужили за фактически основания при постановяване на оспорения акт. Предвид това, при постановяване на оспорвания административен акт не са допуснати съществени процесуални нарушения, водещи до неговата отмяна на процесуално основание.

Оспорваната част от административния акт съответства и на материалния закон.

Правното основание за налагане на санкциите на административния акт е чл.414, ал.3 Н.-2020/2022. Съгласно тази разпоредба, когато изпълнител на болнична медицинска помощ наруши условията и реда за оказване на медицинска помощ по чл.55, ал.2, т.2 ЗЗО, определени в този Н., управителят на НЗОК, съответно директорът на РЗОК, налага санкция "финансова неустойка" в размер от 200 до 500 лева.

Съобразно чл.30, т.5 Н. за медицинските дейности за 2020-2022г. изпълнителите на медицинска помощ се задължават да не изискват плащане или доплащане от осигуреното лице за видове медицинска дейност, която е заплатена от НЗОК, извън предвидената сума, с изключение на медицински изделия за определени клинични пътеки, в които изрично е посочено.

Условията и редът за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ на българските граждани и на лицата, които пребивават в Република България и за които се прилагат правилата за координация на системите за социална сигурност по смисъла на §1, т.22 от Допълнителните разпоредби на ЗЗО, са регламентирани с Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, приета с Постановление на Министерски съвет №119/22.05.2006г.

В чл.2, ал.3 от Наредбата е предвидено, че здравноосигурените лица (З.) имат право на достъп до медицинска помощ извън тази по ал.1 - в обхвата на основния пакет здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, както и да получават допълнително поискани услуги, свързани с оказването на медицинска помощ, които се заплащат по цени, определени от съответните лечебни заведения при спазване изискванията на Наредбата.

Допълнително поисканите услуги, които З. могат да получат срещу заплащане по време на своя престой в лечебно заведение, сключило договор с НЗОК за оказване на болнична помощ, са посочени в чл.24а, ал.1 от Наредбата, като в т.1 е регламентирана услугата: подобрени битови условия - самостоятелна стая, в цената на която се включват всички допълнителни битови условия, със или без придружител по желание на пациента. Следователно, предлагането на подобрени битови условия не е самостоятелна услуга, както е обособена в ценоразписа на жалбоподателя, а се изразява в предлагането на самостоятелна стая със или без придружител на пациента. Видно от представените декларации на пациентите, ценоразписът на болницата не е съобразен с изискването на чл.24а, ал.1, т.1 от Наредбата да включва в цената на самостоятелната стая от 150 лева и стойността на битовите условия, а определя цена

от 25 лева само за подобрените битови условия, което е в нарушение на наредбата.

При липса на законово предвидена допълнителна услуга „подобри битови условия“ съгласието на пациентите е без значение за правния спор. Въпреки това, тъй като жалбоподателят навежда аргументи в този смисъл, съдът отбелязва, че такова съгласие в случая липсва. Поставената отметка срещу услугата в декларацията не може да се приеме безспорно като дадено съгласие, доколкото не може да се установи еднозначно, че е поставена от пациента преди подписване на декларацията, още повече, че в самата декларация е посочено, че пациента следва да се подпише срещу желаната услуга. Изискването и получаването на плащане за избор на допълнително поискани услуги, при липсата на декларации в писмен вид, надлежно удостоверяващи този избор, се явява неизпълнение на чл. 24б от Наредбата за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ, според който: „Допълнително поисканите услуги се заявяват писмено от пациента, който декларира, че е направил своя избор след представяне на ценоразписа на услугите“, във вр. с чл. 81, ал. 3 от ЗЗ. Така, в описаните три случая са нарушени изискванията на чл. 27 и чл. 30, т. 5 от Н., във връзка чл. 55, ал.2, т.3 и т.7 от ЗЗО.

При положение, че нормата на чл.30, т.5 Н. за медицинските дейности за 2020-2022 г. изрично сочи, че изпълнителите на медицинска помощ се задължават да не изискват плащане или доплащане от осигуреното лице за видове медицинска дейност, която е заплатена от НЗОК, извън предвидената сума, то сумите, заплатена от тримата пациенти, без да е спазен редът по чл.24а, ал.1, т.1 и чл. 24б от Наредбата за осъществяване на правото на достъп до медицинска помощ, е неправомерно изисквана и получена от лечебното заведение.

В случая трите санкции са наложени в минималния размер от 200лв., поради което не се налага те да бъдат мотивирани. Извършеното не попада и в обхвата на „маловажен случай“ по смисъла на §1, т. 4.1 от Н. за медицинските дейности за 2020-2022г. Освен това всички нарушения са извършени в рамките само на един месец, който е в обхвата на проверката, което сочи, че това е обичайна практика на лечебното заведение, а не изолиран случай.

Оспореният акт е съответен на целта на закона. Целта на ЗЗ, ЗЗО, Н. и Наредбата е да гарантира компетентното и добросъвестното оказване на медицинска помощ при зачитане правата на пациентите, включително като се извършва контрол по спазването на договорите с НЗОК.

Предвид изложеното и като прецени законосъобразността на оспорения административен акт на основание чл. 168, ал.1 АПК, съдът намира, че той, съответно оспорената част от него е издадена от компетентен орган и в установената форма; при това не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и актът е в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона; т.е жалбата срещу неговата оспорена част следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора разноските се поставят в тежест на жалбоподателя. На основание чл.143, ал.3 от АПК жалбоподателят следва да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определено съгласно чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ.

По изложените съображения и на основание чл.172 ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 31 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата Многопрофилна болница за активно лечение "Сърце и мозък" ЕАД Заповед за налагане на санкции №РД-25-1313/21.09.2023г. на заместник-директора на Районната здравноосигурителна каса-Б., в ЧАСТТА ѝ по т.3, т.4 и т.5 от нея, с която на основание чл.414, ал.3 от Националния рамков договор за медицинските дейности за 2020-2022г., на Многопрофилната болница за активно лечение „Сърце и Мозък”ЕАД са наложени 3 санкции „финансова неустойка“, всяка в размер 200 лева, за нарушения на чл.55, ал.2, т.3 и т.7 от Закона за здравното осигуряване, чл.380 във вр. с чл.384, ал.1, т.8 от Н. за МД 2020/2022.

ОСЪЖДА Многопрофилна болница за активно лечение "Сърце и мозък" ЕАД да заплати на Районната здравноосигурителна каса - Б. съдебни разноски в размер на 100 (сто) лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: